

NorKog og KVALAP

Norsk register for personer som utredes for kognitive symptomer i spesialisthelsetjenesten (NorKog)
Kvalitetsregister i alderspsykiatri (KVALAP)-resultater.

Lisbeth Dyrendal Høgset¹, Marit Nåvik¹, Maria Lage Barca^{1,2}, Bodil A McPherson², Bernhard Lorentzen³, Peter Horndalsveen⁴, Geir Selbæk¹

¹Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og helse; ²Oslo Universitetssykehus; ³Diakonhjemmet Sykehus; ⁴Sykehuset Innlandet

Bakgrunn

Norsk register for personer som utredes for kognitive symptomer i spesialisthelsetjenesten (NorKog) fikk i 2013 status som nasjonalt kvalitetsregister for demens. Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse har driftsansvar. Oslo Universitetssykehus er registereier. Registeret er et samtykkebasert register som samler data fra pasienter som kommer til poliklinisk utredning av kognitive symptomer og demens.

Kvalitetsregister i alderspsykiatri (KVALAP) ble opprettet i 2011, og det er Diakonhjemmet sykehus som eier og drifter registeret med konsesjon fra Datatilsynet. Registeret samler data fra pasienter som utredes og behandles ved alderspsykiatriske poliklinikker og sengeposter i spesialisthelsetjenesten ved sykehus i og rundt Oslo. Registeret har per i dag ikke status som Nasjonalt register. Det er søkt om konsesjonsendring for å overføre driftsansvaret til Oslo Universitetssykehus ved Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og helse.

Registrenes målsetting

Forbedre kvaliteten på utredning og behandling av pasienter med henholdsvis kognitive symptomer/demens og alderspsykiatriske symptomer i spesialisthelsetjenesten
Standardisere utredning og behandling på tvers av sykehus i Norge
Samle inn data til epidemiologisk og klinisk forskning

Materiale og metode

I NorKog registreres data som innhentes ved en standardisert poliklinisk demensutredning i spesialisthelsetjenesten. Utredningen innebærer kliniske intervju og kognitive tester, somatisk, psykiatrisk og nevrologisk undersøkelse av pasienten. I tillegg registreres svar fra blodprøver og bildeundersøkelser av hjernen. Det innhentes opplysninger fra pårørende. NorKog har spesielt fokus på kognitive tester knyttet til hukommelse og kognitiv funksjon.

I KVALAP registreres opplysninger om polikliniske og inneliggende pasienter i alderspsykiatrisk spesialisthelsetjeneste. Opplysningene innhentes gjennom kliniske intervju av pasienten, opplysninger fra pårørende og fra personalet i sengepost. Kartlegging av angst, depresjon, psykotiske symptomer, alkohol og medikamentbruk vektlegges i tillegg til kognitive tester, somatisk undersøkelse og spørsmål om brukermidvirkning.

Resultater

NorKog er et nasjonalt register hvor totalt 25 geriatri-, alderspsykiatriske- og hukommelsespoliklinikker deltar. Data fra NorKog benyttes i 26 forskningsprosjekter.

KVALAP er et lokalt register, og det er 5 alderspsykiatriske sykehus i og rundt Oslo som deltar både med poliklinikker og sengeposter. Data fra KVALAP er benyttet i 4 forskningsprosjekter.

Pasientkarakteristikk og diagnoser

	NorKog N=4171	KVALAP N=940
Sykehusavdelinger	25	5
Alder, gj.snitt (SD)	72.7 (10.8)	79.0 (7.8)
Kvinner (%)	54	64
Gift/Samboer (%)	60	31
MMSE-NR gj.snitt (SD)	23.8 (4.7)	24.0 (4.5)
Klokketest- godkjent (%)	55	44
Depresjon* (%)	51	47
Aggresjon* (%)	18	22
Angst* (%)	37	37
Vrangforestillinger* (%)	20	26
Hallusinasjoner* (%)	12	14
Diagnoser:		
	SCI 16%	MCI/Demens 29%
	MCI 31%	Affektive lidelser 46%
	Demens 29%	Psykosier 14%
	Andre 5%	Andre 11%

*Minst ett symptom på Nevropsykologisk evalueringsskema
MMSE-NR: Mini-Mental-State-Examination- Norsk revidert
SCI: Subjective cognitive impairment
MCI: Mild cognitive impairment

Konklusjon

NorKog som nasjonalt register har bidratt til bruk av samme kartleggingsverktøy, spørreskjemaer, kognitive tester og metode for utredning av personer som utredes for kognitive symptomer i spesialisthelsetjenesten. Data fra registeret brukes i en rekke studier.

KVALAP er et regionalt register hvor 5 sykehus deltar. Målet er å utvide til deltakelse fra sykehus i alle helseregioner i Norge. Data som samles i begge registrene gir grunnlag for å kunne sammenligne grupper av pasienter, diagnoser, symptomer, sykehus og geografiske forskjeller. Utover dette gir data fra henholdsvis NorKog og KVALAP spesifikk informasjon om hver sine målgrupper; pasienter med kognitive symptomer/demens og eldre pasienter med psykiatrisk sykdom.